

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 106

Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2214) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2214 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Katılma Yazıları5

- Genel Gerekçesi6

- Madde Gerekçeleri7

• **Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu**10

• **Muhalefet Şerhleri**16

• **Teklif Metni**28

• **Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** ...28

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Fatma Aksal</i>	<i>İsmail Emrah Karayel</i>	<i>Eyüp Özsoy</i>
Edirne	Kayseri	İstanbul
<i>Salim Çivitcioğlu</i>	<i>Cihan Pektaş</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>
Çankırı	Gümüşhane	Kahramanmaraş
<i>Yunus Kılıç</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>	<i>Mehmet Yavuz Demir</i>
Kars	Kırklareli	Muğla
<i>Hasan Turan</i>	<i>Fehmi Alpay Özalın</i>	<i>Ziver Özdemir</i>
İstanbul	İzmir	Batman
<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Metin Yavuz</i>
Gaziantep	Ankara	Aydın
<i>Cengiz Demirkaya</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>
Mardin	Kocaeli	Adana
<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i>	<i>Halil Etyemez</i>
Nevşehir	İstanbul	Konya
<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Yusuf Başer</i>	<i>Selim Yağcı</i>
Antalya	Yozgat	Bilecik
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>
Ankara	Konya	Bingöl
<i>Halil Özşavlı</i>	<i>Zafer Işık</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>
Şanlıurfa	Bursa	Osmaniye
<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Hasan Çilez</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Samsun	Amasya	Uşak
<i>İsmail Bilen</i>	<i>Mustafa Elitaş</i>	<i>Fehmi Küpçü</i>
Manisa	Kayseri	Bolu
<i>Zemzem Gülander Açıanal</i>	<i>İsmail Kaya</i>	<i>Arzu Aydın</i>
Şanlıurfa	Osmaniye	Bolu
<i>Ali Şahin</i>	<i>Cemil Yaman</i>	<i>Recep Özel</i>
Gaziantep	Kocaeli	Isparta

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzayı koyuyorum.
Gereğinin yapılmasını arz ederim.

01.10.2019

Ekrem Çelebi
Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/2214) Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzayı koyuyorum.
Gereğinin yapılmasını arz ederim.

02.10.2019

Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2214)	
ESAS	Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

1971 yılında yürürlüğe giren 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun gelişen teknolojik imkanlar, bilimsel, çevresel, ekonomik ve sosyal hususlar ile sektörün ihtiyaçları da göz önüne alınarak günümüz koşullarına uyumlu hale getirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak hazırlanan Kanun Teklifi ile su ürünlerinin sürdürülebilir yönetimi ve balıkçılık kaynaklarımızın korunmasına ilişkin ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Ayrıca Su Ürünleri Kanununun 4 üncü maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlanması amacıyla, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (h) bendinde değişiklik yapılarak Hazinesin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkının kiraya verilmesine ilişkin işlemlerin Tarım ve Orman Bakanlığınca yerine getirileceği düzenlenmektedir.

Kanun Teklifi ile başlıca;

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunuyla 5326 sayılı Kabahatler Kanununun uyumlaştırılması ve güncellenen idari yaptırımlar ile başta balık olmak üzere, yasa dışı su ürünleri avcılığı ve kural dışı su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinde caydırıcılığın sağlanması,

Su ürünleri yetiştiriciliğinde su alanı ve suyun kiralanmasında yetkili kurumların belirlenmesi,

Su kaynaklarında doğal türlerin korunmasına, istilacı ve yabancı türlerin kaynaklarımızda yayılmasının önlenmesine yönelik balıklandırma faaliyetlerinin kurallara bağlanması,

Su ürünleri avcılık ve yetiştiriciliğinde verilen izin ve ruhsatların günün şartlarına göre düzenlenmesinin sağlanması,

Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin uzaktan algılama sistemleri ve teknolojik imkanlarla denetlenmesi, izlenmesi ve kayıt altına alınmasının sağlanması,

Balıkçı gemilerimizin başka ülke karasularına ve uluslararası sulara avcılık amaçlı gidişlerinin kurala bağlanması,

Doğal kaynakların korunması amacıyla su ürünlerinin kaçak yollardan yurtdışına çıkarılması ve canlı olarak yurtiçine sokulmasının engellenmesi,

Su yapılarının bulunduğu alanlarda biyoçeşitliliğin korunması,

amacıyla bazı değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 3 üncü maddesi su ürünleri avcılığı faaliyetinde bulunan gemilerin ve avcılık faaliyetinde bulunan kişilerin ruhsat tezkeresine tabi olmasına ilişkin hususları düzenlemektedir. 1380 sayılı Kanunun çıktığı yıllarda deniz ve içsularında ağ kafeslerde yetiştiricilik faaliyetleri başlamamış olduğu için, yetiştiricilik tesislerinin kullandıkları gemilerin ruhsatlandırılmasına ilişkin bir hususa yer verilmemiştir. Madde ile yetiştiricilik tesislerinin kullandıkları gemilerin de ruhsatlandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 2- 2011 yılı öncesi İl Özel İdare Müdürlüklerince yapılan su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kiralanması işlemlerinde aksaklıklar yaşanmaktaydı.

13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 12 nci maddesi ile uygulamalarda görülen aksaklıkların giderilmesi amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Düzenleme sonrası iller arasındaki farklı kiralama uygulamaları ortadan kaldırılmış, yatırımların önündeki engeller arasında yer alan yüksek kira bedellerinde düşüş olmuş ve kiraya verilme işlemlerinin daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

Geçici madde ile yapılan bu hükmün süresinin 30/12/2015 tarihinde dolmasını müteakip, iş ve işlemlerde aksaklık yaşanmaması amacıyla ve madde hükmünün uygulamada sağladığı fayda gözetilerek yürürlük süresi üç kez uzatılmıştır. Son uzatma ise 1/1/2020 tarihinde bitecektir.

Madde ile ekonomimize ciddi katkılar sağlayan, su ürünleri ihracatına imkan veren, deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kiralanmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen ve kanun değişikliği ile tekraren uzatılmak zorunda kalınan bu geçici düzenleme, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 4 üncü maddesine taşınarak, genel kural haline getirilmektedir.

Madde 3- Balıkçı barınakları ile ilgili iş ve işlemler ile 13/12/1996 tarihli ve 22846 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Balıkçı Barınakları Yönetmeliği kapsamındaki iş ve işlemler Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Balıkçılık faaliyetinin gerçekleştirilmesinde en önemli unsurlardan olan balıkçı barınaklarının, daha etkin, verimli ve amacına uygun olarak kullanımının sağlanması bakımından kiralamalara yönelik çalışmaların da aynı Bakanlık tarafından yürütülmesi kiralama sürecinin kısılmasını sağlayacaktır. Madde ile bu konuda yaşanan bürokrasi ve yetki karmaşasının en aza indirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4- Halihazırda uygulanmayan ve bundan sonra da uygulanması mümkün olmayan yunus avcılığına müsaade edilebileceği anlamı taşıyan bu maddenin ikinci fıkraya hükmü yürürlükten kaldırılarak, yunus türlerini koruma altına alan ve ülkemizde de taraf olunan Bern Sözleşmesi hükümlerine uyum sağlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, özellikle akarsulara üreme ve beslenme göçü yapan su ürünlerinin nesillerinin devamının sağlanması bakımından, buralarda kurulan regülatör, baraj ve diğer yapılardan dolayı oluşabilecek muhtemel olumsuz etkilerin engellenmesine yönelik alınacak tedbirlerin belirlenmesi ve uygulanması amaçlanmaktadır.

Madde 6- 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda düzenlenen yaptırımlarda, zapt ve müsadere gibi adli yargının görev sahasına giren ibareler yer almaktadır. 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uygun olarak, söz konusu ibareler el koyma ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi olarak değiştirilmediği için adli yargı organları istihsal vasıtalarının ve su ürünlerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesi taleplerinde, yetkisizlik nedeni ile işlem yapamamaktadır. Bu durum kabahat işleyen kişinin kabahatinin yaptırımsız kalmasına, yargıda ve idari birimlerde gereksiz iş yüküne ve caydırıcılığın sağlanamamasına neden olmaktadır. Bu nedenle madde ile 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uyum sağlanmaktadır.

Ayrıca doğal kaynaklarımızın korunması amacıyla su ürünlerinin izinsiz olarak, yurtdışına çıkarılması ve canlı olarak yurtiçine sokulması yasaklanmaktadır.

Madde 7- 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda yapılan değişikliklerle Kanuna aykırı fiiller Kabahatler Kanunu kapsamına alındığından 32 nci madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 8- Madde ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 33 üncü maddesinde değişikliğe gidilerek 5326 sayılı Kabahatler Kanununa uyum gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda denetimlerde görev alacak kontrol görevlileri belirlenmiş ve denetimlerde etkinliğin sağlanması amacıyla kontrol görevlilerine, aykırılıkların tespit edilebilmesi için Kanun kapsamında yer alan balıkçı gemileri, deniz ve kara araçları, balık halleri, depo, su ürünleri işleme tesisleri, balık satış yerleri, işyerleri, lokantalar ve benzeri yerlerde denetim yetkisi verilmektedir.

Su ürünleri avcılığı çok geniş bir alanda ve günün her saatinde yapılabilen bir faaliyettir. Bu nedenle madde kapsamında, getirilen düzenlemelere aykırı olarak avcılık faaliyetinde bulunanların kontrolü konusunda etkinliği artırmak ve yaygınlaştırmak amacıyla fahri su ürünleri görevlisi uygulaması getirilmektedir.

Madde 9- Madde ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu hükümlerine aykırı istihsal edilen su ürünleri, bunların istihsalinde kullanılan ruhsatlı veya ruhsatsız gemiler ve Kanunda gösterilen şartlara uymayan istihsal vasıtalarına uygulanacak hükümler düzenlenmektedir. Yine 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa aykırı fiiller neticesinde, istihsal vasıtaları, su ürünleri ve diğer su vasıtalarına uygulanan el koyma, yediemin, bekletme, muhafaza, imha, sökme, nakliye ve diğer işlemlere ait masrafların tahsiline ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca Millî Emlak Genel Müdürlüğünün Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanması doğrultusunda uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

Madde 10- Madde ile mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünlerine uygulanacak işlemler ile yasak olan eşyadan satışı mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 11- Madde ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunuyla 5326 sayılı Kabahatler Kanununun uyumlaştırılması ve güncellenen idari yaptırımlar ile başta balık olmak üzere, yasa dışı su ürünleri avcılığı ve kural dışı su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinde caydırıcılığın sağlanması amacıyla idari para cezaları ve diğer yaptırımlar, kabahatin niteliği dikkate alınarak güncellenmektedir.

Madde 12- Madde ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 36 ncı maddesinde yer alan idari yaptırımların uygulanma usul ve esasları düzenlenmektedir.

Madde 13- Madde ile balıkçı gemilerinin ve yetiştiricilik tesislerinin, su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği konusundaki kurallara uygun faaliyette bulunup bulunmadığının izlenmesi ve avcılık ve yetiştiricilik verilerinin elde edilmesine yönelik olarak kurulan uzaktan algılama sistemlerinin etkin ve verimli bir şekilde çalışmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 14- Madde ile su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği sonucu elde edilen ürünlerin, üretimden tüketimine kadar olan sürecin her aşamasında kayıt altına alınabilmesi ve izlenebilirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 15- Madde ile sulardaki biyoçeşitliliğin ve yaşam alanlarının korunması amaçlanmaktadır.

Madde 16- Madde ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının gemileriyle başka bir ülkenin karasularında, münhasır ekonomik bölgelerinde veya uluslararası sularda avcılık yapabilmeleri için Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen şartlara uyması zorunluluğu getirilmiş, kaçak olarak avcılık yapılması sonrasında diğer ülkelerle yaşanabilecek muhtemel problemlerin engellenmesi amaçlanmıştır.

Madde 17- Madde ile Su Ürünleri Kanununun 4 üncü maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu

11/10/2019

Esas No: 2/2214

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Edirne Milletvekili Fatma AKSAL ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah KARAYEL ile 40 milletvekili tarafından hazırlanarak 30/09/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2019 tarihinde esas olarak Komisyonumuza, tali olarak Adalet Komisyonuna havale edilen 2/2214 esas numaralı Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 7/10/2019 tarihli 3'üncü toplantısında görüşülmüştür. 2/2214 esas numaralı Teklif, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Akif Özkaldı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Deniz Ticaret Odası, Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği, Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği, Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi, Sinop Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi yetkililerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

2/2214 esas numaralı Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifiyle;

- 1380 sayılı Kanunda öngörülen idari yaptırımların güncellenerek başta balık olmak üzere, yasa dışı su ürünleri avcılığı ve kural dışı su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinde caydırıcılığın sağlanması,
- Su ürünleri yetiştiriciliğinde su alanı ve suyun kiralınmasında yetkili kurumların belirlenmesi,
- Su kaynaklarında doğal türlerin korunmasına, istilacı ve yabancı türlerin kaynaklarımızda yayılmasının önlenmesine yönelik balıklandırma faaliyetlerinin kurallara bağlanması,
- Su ürünleri avcılık ve yetiştiriciliğinde verilen izin ve ruhsatların günün şartlarına göre düzenlenmesinin sağlanması,
- Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin uzaktan algılama sistemleri ve teknolojik imkânlarla denetlenmesi, izlenmesi ve kayıt altına alınmasının sağlanması,
- Balıkçı gemilerimizin başka ülke karasularına ve uluslararası sulara avcılık amaçlı gidişlerinin kurala bağlanması,
- Doğal kaynakların korunması amacıyla su ürünlerinin kaçak yollardan yurtdışına çıkarılması ve canlı olarak yurtiçine sokulmasının engellenmesi,
- Su yapılarının bulunduğu alanlarda biyoçeşitliliğin korunması,

- Yetiştiricilik tesislerinin kullandıkları gemilerin ruhsatlandırılması,
- Deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kiralanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,
- Balıkçı barınakları ile ilgili kiralama işlemlerinde Tarım ve Orman Bakanlığının yetkilendirilmesi ile bürokrasi ve yetki karmaşasının en aza indirilmesi,
- Yunus türlerini koruma altına alan ve ülkemizde de taraf olunan Bern Sözleşmesi hükümlerine uyum sağlanması,
- Akarsularda engellemeler yapılması, yasağı çerçevesinde kurulan regülatör, baraj ve diğer yapılardan dolayı oluşabilecek muhtemel olumsuz etkilerin engellenmesine yönelik alınacak tedbirlerin belirlenmesi,
- Su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği sonucu elde edilen ürünlerin, üretiminden tüketimine kadar olan sürecin her aşamasında kayıt altına alınabilmesi ve izlenebilirliğinin sağlanması,
- Devlet İhale Kanununda değişiklik yapılarak Hazinesin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkının Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilmesi, öngörülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Müzakereler esnasında Teklife ilişkin genel olarak aşağıdaki eleştiriler ve öneriler dile getirilmiştir:

- Avcılık faaliyetleri için getirilecek sınırlamalarda bilimsel ölçütlerin sağlanması için üniversiteler ve araştırma merkezlerinin temsilcilerinden oluşan bir komisyon oluşturulmalıdır.
- Su ve su alanlarının kiralanma süreleri kanunda belirtilmelidir.
- Tankerli taşıma yerine asansörlü taşıma sistemine yer verilmelidir.
- Hazinesin ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve iç sulardaki istihsal hakkının kiralanmasıyla elde edilen gelirler, il özel idareleri olmayan yerlerde Tarım ve Orman Bakanlığına değil, belediyelere verilmelidir.
- Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin verilmesinde sürelerin belirlenmemesi önemli bir eksiklik.
- Denizler, iç sular ve kara alanlarında yapılacak olan alan kiralamalar Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılmalıdır.
- “Fahri Su Ürünleri Görevlisi” ibaresi kaldırılmalı, burada öngörülen yetkiler, su ürünleri, su bilimleri fakültesi mezunları ile balıkçılık teknolojisi mühendislerine verilmelidir.
- Kaçak yollarla avlanan ve el konulan su ürünleri ve istihsal araçlarının muayenelerinde su ürünleri, su bilimleri ve balıkçılık teknolojisi mühendislerine de yer verilmelidir.
- İrmak, nehir ve göletlerde yasak avcılığı engellemek için su bilimleri, su ürünleri fakültesi mezunları ile balıkçılık teknolojisi mühendislerinden faydalanılmalıdır.
- Karaya çıkış noktalarında yeterli sayıda su bilimleri, su ürünleri fakültesi mezunu ve balıkçılık teknolojisi mühendisleri istihdam edilmelidir.
- Bu kanun teklifi hazırlanırken hangi verilerden yararlandığı, ne gibi sonuçlar öngörüldüğü, cezalar belirlenirken nelerin dikkate alındığı belirtilmemiştir.

• Endüstriyel tarımın, endüstriyel balıkçılığın ve endüstriyel kirliliğin balıkçılık üzerinde olumsuz etkileri yeterince dikkate alınmamıştır.

• Tarım ve Orman Bakanlığının kiralamalardan elde ettiği geliri nerelerde kullanılacağını belirtmesi gerekmektedir.

Teklifin lehinde ise genel itibarıyla aşağıdaki görüşler ifade edilmiştir:

• Su ürünlerinin sürdürülebilir yönetimi ve balıkçılık kaynaklarının daha etkin bir şekilde korunması sağlanacaktır.

• 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyumlaştırılarak başta balık olmak üzere, yasa dışı su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinde caydırıcılık daha etkin bir şekilde sağlanacaktır.

• Su ürünleri avcılığında ve yetiştiriciliğinde verilen izin ve ruhsatların günün şartlarına göre düzenlenmesi sağlanacaktır.

• Su kaynaklarında doğal türlerin korunmasına, istilacı ve yabancı türlerin yayılmasının önlenmesine yönelik balıklandırma faaliyetleri kurallara bağlanacaktır.

• Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin yeni teknolojik imkânlarla denetlenmesi, izlenmesi ve kayıt altına alınması sağlanacaktır.

• Kaçak avlanmanın önüne geçilmesi için daha etkin ve caydırıcı tedbirler alınacaktır.

• Balıkçı gemilerinin başka ülke karasularına ve uluslararası sulara avcılık amaçlı gidişleri kurallara bağlanacaktır.

• Doğal kaynakların korunması amacıyla su ürünlerinin kaçak yollardan yurt dışına çıkarılması ve canlı olarak yurt içine sokulması engellenecektir.

• Su yapılarının bulunduğu alanlarda biyoçeşitliliğin korunması amacıyla bazı değişikliklerin yapılması mümkün hale gelecektir.

• Fahri su ürünleri görevlilerinin denetimlere dâhil edilmesiyle bu alanda sivil inisiyatifin ve desteğin artırılması hedeflenmektedir.

Bakan Yardımcısı Akif ÖZKALDI, Türk tarımıyla ilgili genel hususlar üzerinde bilgiler verdikten sonra kanun teklifiyle ilgili olarak şu noktalara değinmiştir:

• 1971 yılında yürürlüğe giren bu kanun, o günün şartları ve teknolojisine göre hazırlanmıştır. Ancak gelinen noktada bilimsel, teknolojik, ekonomik ve sosyal şartlar değişmiştir. Bu sebeple kanunun güncellenmesi gerekmektedir.

• Kanun teklifi, STK'ların, bilim insanlarının ve milletvekillerinin katkılarıyla oluşturulmuştur.

• Kanun teklifinde cezalar daha uygulanabilir ve caydırıcı hale getirilmektedir.

• Kurallara uygun balıkçılık yapan kişiler desteklenirken, kaçak avcılığın önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Altuğ ATALAY kanun teklifiyle ilgili şu hususlara dikkat çekmiştir:

• Ülkemizde en az 250 bin kişinin bu alanda çalıştığı tahmin edilmektedir.

• Su Ürünleri Kanununun günün şartlarına göre güncellenmesi gerekmektedir.

• Türkiye'nin kıyısı olduğu dört denizin ekolojik özellikleri birbirinden çok farklıdır, dolayısıyla tek bir kanunda bütün kuralları yazmak mümkün değildir. Bu sebeple Bakanlığa belirli yetkiler verilerek her bölgeye ayrı tebliğler hazırlanmaktadır ve bu tebliğler dört yılda bir güncellenmektedir.

• Türkiye'de birbirinden farklı özelliklere sahip iki yüzün üzerinde doğal göl vardır ve bu göllerde yaklaşık 370 balık türü bulunmaktadır.

• Türkiye'de 15.352 adet balıkçı teknesi vardır, bunların yüzde onunu oluşturan yaklaşık 1600 tanesi endüstriyel tipte balıkçı gemileridir ve avcılığın yüzde 90'ı bu gemilerle yapılmaktadır.

• Türkiye'de 384 tane balıkçı barınağı vardır ve bunlar avcılıkta av tekneleri kadar işlevseldirler.

• Ülkemizde toplam 2.300 adet su ürünleri yetiştiriciliği tesisi bulunmaktadır. Bu tesisler sadece Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından değil, aynı zamanda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının ilgili birimleri tarafından devamlı denetlenmektedir.

• Ülkemizde bulunan hem avcılık hem yetiştiricilik ürünleri son derece sağlıklıdır ve su ürünlerinde yaklaşık 952 milyon dolar ihracatımız bulunmaktadır. İthalat yaz döneminde yani endüstriyel balıkçıların dört buçuk aylık yasaklı olduğu dönemde halkımızın ve turistlerin balık ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmaktadır. Ayrıca diğer balıklara yem maddesi olarak getirilen balıklarda ithal edilebilmektedir.

• 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve ona göre çıkarılmış ikincil mevzuatlarla 2018 yılında 120 binden fazla denetim yapılmış, 828 ton su ürünlerine el konulmuş, 56 adet balıkçı gemisinin ruhsatı iptal edilmiş, muhtelif av aracına el konulmuş, 18,2 milyon lira da idari para cezası kesilmiştir.

• 1971 yılında çıkan Su Ürünleri Kanununun güncellenmesi, özellikle deniz ve iç sulardaki kaynakların korunması açısından son derece önemlidir.

Su ürünleri ve su bilimleri fakültesi öğretim üyeleri, kanun teklifiyle ilgili şu hususları belirtmiştir:

• Teklifte öngörülen taşıma sisteminin yerine vakum veya asansör sistemi getirilmelidir.

Su ürünleri ve su bilimleri fakültesi mezunlarına mevcut teklifte yer verilmemesi ve bunun yerine “fahri su ürünleri görevlisi” sisteminin getirilmesi eleştirilmektedir.

• Nesli tehlike altında olan türlerle alakalı ciddi bir yaptırım sistemi bulunmamaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşu temsilcileri teklifle ilgili şu konulara değinmişlerdir:

• Deniz avcılık alanları üreticilik alanına çevrilmemelidir.

• Yabancı ülkelerde yapılan balıkçılık faaliyetlerinde sıkıntılar yaşanmaktadır ve bu konuda Bakanlığın desteğine ihtiyaç duyulmaktadır.

• Kaçak avcılık yapan balıkçılar balıkçılık sektörünü tehlikeye atmaktadırlar ve bu kapsamda Bakanlığın çalışmalar yapmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

• Balıkçı barınaklarındaki öncelik hakkının kooperatiflerde kalması gerekmektedir.

Komisyon görüşmeleri sonucunda Teklifin;

1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 2, 3, 5 ve 11 inci maddeleri değiştirilerek kabul edilmiştir. Bu çerçevede;

• 2 nci maddesi üzerinde kabul edilen değişiklik önergesiyle, bir tür balık avlama yöntemi olması nedeniyle “dalyan” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

• 3 üncü maddesi üzerinde kabul edilen değişiklik önergesiyle, balıkçı barınaklarının yapılış amaçları, onay süreçleri, kiralınması ve işletilmesinden sorumlu kurumlar ve bunların görevleri belirlenmiştir. Değişiklik ile ayrıca, balıkçı barınaklarının yapılış amaçlarına uygun olarak yararlanma hakkının öncelikli olarak ticari balıkçılar ve su ürünleri yetiştiricilerine ait olması; balıkçılar ve su ürünleri yetiştiricilerinin ihtiyaçları karşılandıktan sonra balıkçı barınaklarının diğer ilgililer tarafından da kullanılabilmesine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

• 5 inci maddesi üzerinde kabul edilen değişiklik önergesiyle, akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj ve regülatör gibi su yapılarında balık geçidi dışındaki tedbirlerden, asansörlü taşıma sisteminin getirilmesi amaçlanmıştır.

• 11 inci maddesi üzerinde kabul edilen değişiklik önergesiyle, 1380 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında avcılıkta istihsal hakkının kiralınması ve 17 nci maddesi kapsamında balıkçı barınaklarının kiralınması işlemlerinde bu yerleri kiralayanların mevzuatla getirilen düzenlemelere aykırı hareket etmeleri halinde uygulanacak idari yaptırımlar düzenlenmektedir. Ayrıca teklifin çerçeve 5 inci maddesiyle değiştirilen 1380 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğe uygun olarak, ilgili maddenin idari yaptırımındaki ibarenin de madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

Teklifin tamamı kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Edirne Milletvekili Fatma AKSAL ve Gümüşhane Milletvekili Cihan PEKTAŞ özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Yunus Kılıç</i>	<i>Hasan Kalyoncu</i>	<i>Fatma Aksal</i>
Kars	İzmir	Edirne
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Zafer Işık</i>	<i>Ayhan Barut</i>	<i>Abdullah Doğru</i>
Bursa	Adana	Adana
	(Muhalefet şerhim ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Yakup Taş</i>	<i>Ayhan Altıntaş</i>	<i>Rıza Posacı</i>
Adıyaman	Ankara	Aydın
	(Muhalefet şerhim eklidir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Orhan Sarıbal</i>	<i>Salim Çivitcioğlu</i>	<i>Ahmet Sami Ceylan</i>
Bursa	Çankırı	Çorum
(Muhalefet şerhi var)		

Üye
Okan Gaytancıoğlu
Edirne
(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye
Dursun Ataş
Kayseri
(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye
Rıdvan Turan
Mersin
(Son oylamada bulunamadı,
muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Cihan Pektaş
Gümüşhane
(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye
Selahattin Minsolmaz
Kırklareli
Üye
İbrahim Halil Yıldız
şanlıurfa

Üye
Hüseyin řanverdi
Hatay
Üye
Cengiz Gökçel
Mersin
(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ
(Muhalefet şerhim ektedir)

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM Başkanlığı tarafından 01.10.2019 tarih ve 2/2214 sayı ile “Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonumuza havale edilmiştir. Söz konusu teklife ilişkin Cumhuriyet Halk Partisi Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Üyeleri olarak değerlendirmemiz, görüş, öneri ve eleştirilerimiz aşağıda belirtilmiştir.

22/3/1971 yılında yürürlüğe giren 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ülkemizde ve dünyada, sektörde ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda, teknolojik gelişmeler ışığında, yaşanan sorun ve sıkıntıları çözecek bir anlayışla elbette değiştirilmelidir.

Teklifin başkanlığa sunulduğu takdim yazısında Adalet ve Kalkınma Partili 42 milletvekilinin imzası yer almaktadır. Teklifin hazırlanması aşamasında komisyona davet edilen, görüş ve düşüncelerini paylaşan Su Ürünleri Fakültelerinden gelen dekanların, Su Ürünleri Kooperatfleri Merkez Birliği ve Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği gibi sektörün paydaşlarının yaptığı değerlendirmelere baktığımızda hiçbir katkı, destek, görüş ve öneri alınmadığı tespit edilmiştir.

Gündeme getirilen teklif özetle, sektörün ve sektör paydaşlarının talep ve arzularından uzak, hatta mevcut kanun hükümlerinde yani 1971 yılında su ürünü üretim ve pazarlaması ile meşgul olan kooperatflere, kooperatif birliklerine veya köy birliklerine tanınan hakları ve yetkileri bypass eden, mesleğin temel taşları Su Ürünleri Mühendisleri, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri, Su Bilimleri ve Mühendislerini yok sayan, bu alanda akademik düzeyde eğitim almış meslek mensuplarının yerine “Fahri Su Ürünleri Görevlisi” adı altında bir görevlendirme yapan, kanunun yürürlükteki halinde 2286 sayılı Kamu İhale Kanunu esaslarına göre yapılması gereken kiraya verme işlemlerini de kanun dışına çıkararak ve kiralama yetkisini sadece Tarım ve Orman Bakanlığının keyfine bırakan bir düzenlemedir.

Teklifte yer alan bazı değişiklikler, Kanunu 1971 ufkundan daha geriye götürmektedir.

Kanun teklifi bu haliyle katılımcı, çoğulcu ve ortak akıl üreterek kanun oluşturmak anlayışını rededen, ülkemizde tek adam rejimi olarak inşa edilen yönetim anlayışının bir ürünü olarak komisyonumuzda görüşülmüştür.

Komisyon çalışmalarında dikkat çeken bir husus ise imza sahibi milletvekillerinin çalışmaya hakim olmadıkları ve bazı AKP milletvekilleri tarafından da tutanaklarda görüleceği üzere “tekliflerin bürokratlar tarafından hazırlandığı ve çok köşeli çalışıldığı” gibi içerisinde özeleştirici barındıran görüş ve düşüncelerde yer almıştır. Görüşmelerde dile getiren endişe ve kaygılara yönelik ne teklif sahipleri nede kurum yetkilileri tatmin edici açıklamalar yapmamış, daha çok komisyon başkanı bu misyonu üzerine alarak hem komisyon başkanlığı hem bakanlık temsilciliği gibi fiili bir görev ifa etmiştir.

27 dönem 3 ncü yasama yılının ilk komisyon toplantısı da bize gösterdi ki ülkemiz yönetilmeyip savrulmaktadır.

MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

Teklifinin 1 nci maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 3 ncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklife ilişkin iki ayrı değişiklik önergemiz olmuştur.

Madde ile “su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri” düzenlenmektedir.

Ancak yasa teklifinde bir zaman kavramı yoktur. Ayrıca düzenlemenin sonunda Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun hükümleri saklı tutulmakta olup, aynı kanuna dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümlerinin saklı tutulmaması bir eksiklik olarak görülmektedir.

Bu kapsamda maddeye ilişkin komisyon olarak değerlendirmemiz ve sunulan önergelerimiz şöyledir:

Öncelikle ilk defa ruhsat alacakların belli bir süre Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri tarafından eğitim almaları sağlanmalı ve sonra yapılacak sınav sonucunda sertifikaları verilmelidir.

Teklifle, deniz ve iç sularda su ürünleri yetiştiriciliği yapan işletmelerin faaliyetleri kapsamında (balık, yem nakli vb) kullanmış olduğu çeşitli ebatlardaki gemi/teknelerin akaryakıt desteği almaları sağlanmış olacaktır.

Kanunun mevcut hali nedeniyle bu işletmelerin, gemi/teknelerini ruhsatlandıramadıkları için ÖTV’siz yakıt alamadıkları ifade ediliyordu, Sektörün artan maliyetleri içerisinde en göze çarpan giderin yakıt/enerji olduğunu düşündüğümüzde, yapacağımız değişikliğin sektör açısından faydalı sonuçlar doğuracağını umuyoruz.

Yine bu madde kapsamında Ülkemiz için ilk defa balık türlerine yönelik avcılık kotası getirilmekte. Ancak burada en önemli husus, Kotaların belirlenmesinde bilimsel ölçütler kesinlikle göz önüne alınmalıdır. Üniversiteler ve Araştırma Enstitülerinin yer alacağı bir komisyon oluşturulmalı, onlarla birlikte, türlere özgü stokların nasıl belirleneceği ve ne kadarının avlanacağı gibi hususlar bilimsel olarak belirlenmelidir.

Ayrıca, balık türüne göre stoklarının yıllık olarak izlenmesi gerekmektedir. Stokların belirlenmesinde görev yapacak olan meslek gruplarının (Su Ürünleri Mühendisleri; Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri; Su Bilimleri ve Mühendisleri) bu kanun içerisinde ve kanuna dayalı çıkarılacak tüzük ve yönetmeliklerde muhakkak yetkilendirilmelidir. Çünkü, bu meslek grupları almış oldukları Lisans Eğitimleri süresince balık stoklarının tahmin edilmesi ve ekosistem temelli yönetilmesi konularında bilimsel eğitim almaktadırlar.

Birinci Önergemizle; teklifte sıralanan;

“...türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa ve av araçlarına göre verilecek izinlere,...” şeklinde sıralanan izinler kısmına “**zamana**” göre kelimesinin eklenmesi gerekmektedir. “...türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa, **zamana** ve av araçlarına göre verilecek izinlere, ...”) şeklinde önerimiz bu izinlerin zamanın da bilinmesi ve belli bir süreyi öngörmesinin daha doğru olduğundandır.

İkinci Önergemizle;

Madde3’ün son paragrafında yapılan değişikliğin mevcut hali ile kalmasının doğru olacağını düşünmekle birlikte; Kanunlarda genel çerçevesi çizilen düzenlemelerin tüzük, yönetmelik ve/veya yönergelerle düzenlenmesinin yapıldığını da hatırlatmak isterim. Bu açıdan

baktığımızda, yapılan değişiklik teklifinde sadece kanuna atıf yapılmıştır. Bunun bir eksiklik gibi görüldüğü için bu kanuna dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümlerinin de saklı kaldığına yer verilmesinin; önergemizde olduğu gibi daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Yani;

“10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun **ile bu kanuna dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümleri saklıdır.**” olmalı.

Teklifte alınan ruhsat tezkereleri ve izinlerin süresiz olduğu anlaşıldığından, ilgili kanun maddesinde “belirli bir zaman” dilimi olmalıdır. Kanunlarda genel çerçevesi çizilen hükümlerin, tüzük, yönetmelik ve/veya yönergelerle düzenlemesi yapılmaktadır.

Değişiklik teklifinde ise sadece 4922 sayılı Kanun’a atıf yapılmıştır. Yasa teklifi bu haliyle eksiktir.

Teklifinin 2 nci maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 4 ncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklife ilişkin iki ayrı değişiklik önergemiz olmuştur.

Teklifte öngörülen düzenleme ile kooperatiflerin mevcut hakları budanmaktadır. Kanun mevcut halinde her türlü su ürünleri istihsalı yapılan deniz ve iç su alanlarında öncelik hakkı o alanda mevcut olan kooperatif veya birliklere verilmişken, teklif edilen değişiklikle kooperatifler ve birlikler geri plana atılmaktadırlar.

Maddenin yürürlükteki hali ile kooperatifler ve birlikler deniz ve iç sularda avcılık veya yetiştiricilik yoluyla yapacakları üretimde kısmen de olsa korunmuşken (karada veya deniz/iç sularda av ve üretim sahalarının kiralanması vb.), yapılan değişiklik teklifinde sadece avcılık yoluyla yapılacak üretim konusunda öncelik tanınmıştır.

Bu durum özellikle kafeslerde/havuzlarda su ürünleri üretimi yapılan/yapılacak sahaların kiralanmasında kapital açısından güçlü şirket/holdinglerin korunmasına neden olacaktır. Kooperatifler veya birliklerde örgütlenmiş küçük ölçekli üreticiler açısından mağduriyete yol açacak ve tekelleşmeyi arttıracaktır.

Ayrıca denizler, iç sular ve kara alanlarında yapılacak olan kiralanmaların Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılan teklifte kaldırılmıştır.

Kiralamaların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılmadan sadece Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılması adrese teslim kiralamaların yapılmasına neden olabilir.

Yine kiralamalarda alanın hassas alan olup olmadığı, biyoçeşitlilik açısından korunması gereken türlerin bulunup bulunmadığı hususlarına dikkat edilmeli, ekosistem yaklaşımı koruma kontrol kurallarına uyulmalıdır.

Komisyonu bu amaçla sunduğumuz **birinci değişiklik önergemiz** şu şekilde olmuştur:

“değiştirilmesi öngörülen 4 ncü maddenin birinci fıkrasında yer alan “..., Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir.” ibaresi çıkarılarak yerine “..., ilgili bakanlıkların, su ürünü üretim ve pazarlaması ile iştigal eden kooperatif, kooperatif birlikleri ve köy birliklerinin görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dahilinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerince Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir.”

İkinci önergemizle de;

Teklifin değiştirilmesi önerilen 4 ncü maddenin üçüncü fıkrasında görüş ve rapor verecek kurum ve kuruluşlara yönelik bir keyfilik öngördüğü tespit edilmiştir. Bu çerçevede verdiğimiz ikinci önergemizle bu olasılığın giderilerek kurumlardan gelecek rapor ve görüşlerin öngörülen 60 günlük sürede gelmemesi halinde görüşün olumsuz olarak değerlendirilmesi istenmiştir.

Teklifimizin kabul edilmediği düzenlemeye dair hükmün uygulanmasında pek çok şaibe, adrese teslim kiralamalar ve kayırmacılık yapıldığına dair sorun ve sıkıntılar yaşanması çok muhtemeldir.

Yine teklifinin 3 ncü maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 17 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklife ilişkin bir önergemiz olmuştur.

Yapılan değişiklikle Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın kiralama yetkisi Tarım ve Orman Bakanlığı'na verilmektedir. Bu değişikliğin kooperatifler veya birlikler açısından bir faydası yoktur. Bu alanlardan elde edilecek gelirlerin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından nasıl kullanılacağı veya nasıl değerlendirileceğinin açıklanması zorunludur. Bu belirsizliğin ortadan kaldırılması için Tarım ve Orman Bakanlığının elde edeceği gelirlerin yeni balıkçı barınaklarının inşasına veya mevcut balıkçı barınaklarının altyapı veya üstyapı ihtiyaçlarına harcamak için kullanacağını hüküm altına alınması gerekmektedir. Söz konusu önergemizde bu amaç edinmiştir.

Teklifin 5 nci maddesiyle 1380 sayılı Kanununun 22 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklif için iki ayrı değişiklik önergemiz olmuştur.

Birinci teklifimizle;

Özellikle büyük barajlarda ortaya çıkan bu sorun gelişmiş ülkelerde büyük ölçüde asansör sistemi ile çözülmekte ve sorun ortadan kaldırılmaktadır. Maliyetin yüksek olması nedeni ile ülkemizde firmalar modern balık geçitleri yapmak yerine tanklarla taşıma sistemini tercih etmektedirler. Oysa ki tanklarla yapılan taşımalarda doğal ortamda yaşamaya alışkın olan türler stres altına girmekte ve canlılara ölüm dahil büyük zararlar vermektedir.

Son yıllarda gelişmiş ülkelerde balık geçidi olmayan birçok baraj yıkılmakta, üreme yada beslenme amacı ile göç eden balıklara özel önem verilmektedir. Bu yüzden akarsular üzerine yapılacak barajlar yada su yapılarında balık geçidi olmasına özel önem verilmeli, bu mümkün değil ise asansör sistemi kullanılmalıdır. Sürdürülebilir bir yöntem olmayan tanker ile taşıma kesinlikle düşünülmemelidir. Gerekçemiz komisyon tarafından kabul görmüş ve önerimiz ve önergemiz kabul edilmiştir. Bu kapsamda teklif edilen maddede önergemiz doğrultusunda değişikliğe gidilerek kabul edilmiştir.

İkinci önergemizde ise;

Madde ile nehirlerde ve özellikle akarsularda kurulan regülatör, baraj ve benzeri yapıların beslenme, büyüme ve üreme göçü yapan su ürünlerinin göç döngüsünün sağlanması ve neslinin devamlılığı üzerindeki olumsuz etkilerin engellenmesine yönelik alınacak tedbirlerin genişletilmesi, bu alanlarda yapılan balık geçitlerinin niteliğin uygun ve işlevsel bir şekilde yapılması, işletilmesi ve takibi amaçlanarak bu alanda yetki ve sorumluluk sınırlarının genişletilmesi talep edilmiştir.

Yasa teklifinin 8 nci maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 33 ncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklife ilişkin iki adet değişiklik önerimiz olmuştur.

Madde 33'ün mevcut halinde yer alan ve değişiklik teklifinde aynı şekilde korunan ve tanımı yapılmayan ve ucu açık bırakılan "...deniz ve içsuların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel..." ifadesinde hangi meslek unvanını taşıyan personel tarif edilmektedir, bunun açıkça ifade edilmesi gerekir.

Aslında burada tam olarak deniz ve içsu kaynaklarımızın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri ile bunların korunma, kullanma koşulları vd. ile ilgili eğitim alan Su Ürünleri Mühendisleri, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri, Su Bilimleri ve Mühendisleri tarif edilmektedir. Bahsi geçen bu meslek gruplarının bu kanun ve kanuna dayalı çıkarılacak olan tüzük ve yönetmeliklerde yetkilendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca bu madde kapsamında "Fahri su ürünleri görevlisi" olarak görevlendirilecek kişiler Kanunun ihtiyaç duyduğu personeli istihdam etmesi yerine bulduğu palyatif bir çözümdür.

Hiçbir mesleki disiplinde "Fahri Tıp Görevlisi, Fahri Ziraat Görevlisi, Fahri Veteriner Görevlisi, vb." gibi unvanlar yok iken Fahri Su Ürünleri Görevlisi gibi içi boş bir kavramın icat edilmiştir.

Fahri Su Ürünleri Görevlisi olacak kişilerin ülkemizdeki yasadışı su ürünleri avcılığının önlenmesi konusunda bir katkısı olmayacağı gibi daha büyük şaibelerin oluşmasına ve konuşulmasına neden olmaları kuvvetlidir.

Bilimsel eğitim verilen ve bu sene 37. Yılı kutlayan Su Ürünleri Fakülteleri, Su Bilimleri Fakültesi, Balıkçılık Teknolojisi Bölümleri mezunlarının yetkilendirilerek istihdam edilmeleri ile su ürünleri avcılığı ile ilgili yaşanan olumsuzluklar çözülecektir.

Onun **için birinci önerimizde ifade ettiğimiz üzere bu görevlerde;** "fahri su ürünleri görevlisi" yerine bu fakültelerden mezun Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi görevlendirilmelidir.

Ayrıca ikinci önerimizle de; Ülkemizde Büyükşehir, il ve ilçe belediyelerimizde bulunan su ürünleri birimlerinde görevli Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendislerinin de denetim, kontrol ve cezai işlem yapma yetkisinin olması istenmiştir.

Teklifinin 9 ncu maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 34 ncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklife ilişkin iki ayrı önerimiz olmuştur.

Madde ile kaçak yollarla avlanılan ve el konulan su ürünleri ve istihsal araçlarının veteriner hekim, hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilmesi getiriliyor.

Su ürünleri ile ilgili akademik düzeyde eğitim yapan fakülteler Su Bilimleri Fakültesi, Su Ürünleri Fakültesi ve Balıkçılık Teknolojisi Bölümleridir. Bu bölümlerde öğrenciler 4 yıllık eğitimleri süresince su ürünlerinin hastalığı, kalitesi ve hijyeni ile ilgili olarak en detaylı eğitimleri almaktadırlar.

Sadece söz konusu su ürünleri kalitesi ve hijyeni ilgili olarak 10'dan fazla ders Su Ürünleri Hastalıkları ilgili olarak da 12-13 adet ders alırlar. Ayrıca her bir alan için ayrı ayrı Anabilim Dalları kurulmuştur.

Bu yüzden **birinci önergemizle** maddenin “Bakanlık laboratuvarlarında veya kamu kuruluşlarında görevli Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendislerinden birine muayene ettirilir” şeklinde düzenlenmesi istenmiştir.

Maddeye ilişkin **ikinci önergemiz ise**; Su ürünleri kalitesi ve güvenliği, avlanma veya hasat anından tüketiciye ulaşıncaya kadar muhafaza, nakliye, üretim ve pazarlama aşamalarının yanı sıra su ürünleri hastalıkları ve sağlık yönetimi konularında eğitim veren fakültelerden Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ünvanı ile mezun olan meslek mensuplarının denetim ve kontrole dayalı görev, yetki ve sorumluluklarının artırılması istenmiştir.

Teklifin 12 nci maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun EK 3 ncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklife ilişkin bir değişiklik önergemiz olmuştur.

Teklif ile ırmak, nehir ve göletlerde yasak avcılığı engellemek için Jandarma ve Sahil Güvenlik personeli sayılmaktadır. Oysa işini uzmanı Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendislerinden faydalanılması gerekir. İlgili maddeye bu ibarenin eklenmesi talebimizdir.

Teklifin 14 ncü maddesiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun EK 5 nci maddesinde yapılan değişiklikte de karaya çıkış noktasında yeterli sayıda Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendislerinden faydalanılması gerekir. Teklife dair bir değişiklik önergemiz olmuştur.

Söz konusu önergemizle;

Avrupa Birliği ile yapılan Balıkçılık faslı ile ilgili görüşmelerde de mutabık olunmasına rağmen balıkların karaya çıkış noktalarında yeterli sayıda uzman personel bulundurulmamaktadır. Bu durum kanun ile düzenlenmelidir. Yani karaya çıkış noktalarında mutlaka Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ikame edilmelidir.

Ülkemizde balıkçılığının güçlenmesi, denizlerimizin su ürünü zenginliğini koruması, ilgili meslek mensuplarının (Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri) gerekli önemi, görev ve sorumluluğu üstlenmesi ve devlet organlarının top yekün sektörün destekleyicisi olması amacıyla aşağıdaki temel hususlara ilişkin de Ek Madde önerilerimiz olmuştur.

Bu kapsamda;

Su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirler açısından; İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılacak sulara bulunan su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalını zarardan koruyacak tedbirlerin oluşturulmasında Tarım ve Orman Bakanlığının yanısıra bu alanda eğitim veren fakülteler, araştırma enstitüleri ve meslek mensubu bilirkişilerin de katılımı sağlanarak koruyucu önlemlerin geliştirilmesi istenmiştir. İçsuların üzerinde yapılacak sulama faaliyetleri ve enerji çalışmalarının su ürünleri üzerindeki yarar / zarar değerlendirmelerinin bilimsel araştırılmalarına göre yapılması ve olası tür kaybının önüne geçilmesi için teklifimiz olmuştur.

Su ürünleri ve yetiştiriciliği yapmak isteyenlerin bilimsel bir eğitime tabi tutulmaları gerektiği ve bu eğitimlerin Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri tarafından verilmesi gerektiği tespit edilmelidir.

Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler ile öldürücü veya uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç, elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyiki ile su ürünleri avlanması ve bu ürünleri İçsulardaki gemilerde bulundurmak yasaklanmalıdır. Her ne şekilde olursa olsun su ürünleri yetiştiriciliği için kiralanılan alanlarda da aynı şekilde bulundurulması ve kullanılmasını yasaklanmalıdır.

Yine göl, gölet, baraj ve akarsularda bulunan balık popülasyonunun korunması ve gelecek nesillere aktarılmasının yanı sıra son yıllarda elektroşok ile avlanırken akıma kapılarak yaşanan ölümlerin önüne geçilmesi gerekmektedir. Önerdiğimiz değişiklik, amatör ve ticari avcılığı düzenleyen tebliğlerde de denetim yetkisini artıracak kapsamda düşünülmüştür.

Ayrıca, su ürünleri havzalarına, üretim yerlerine veya burada yaşayan insanların sağlığına, kullandıkları malzemelere, ekolojik dengeye zarar verecek şekilde dökülmesi veya sıvı ya da katı atık bertaraf tesisleri yapılması kesinlikle yasaklanmalıdır. Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu yönetmelikte de gösterilmelidir.

Su ürünlerindeki devamı sağlamak ve gelecek nesillere aktarmak için su havzalarının su ürünlerinin yaşayabileceği nitelikte olması gerekir. Sıvı ve katı atıkların yanı sıra kanalizasyon atıkları ve kimyasal atıkların su havzalarına, göllere, ırmaklara atılması tüm ekolojik dengeyi bozmaktadır. Denetim ve cezaların artması ile içsularımızda ve denizlerimizde yaşanan kirliliğin önüne geçilmelidir.

Ayrıca kanununda Denizlerimizde ticari amaçlı su ürünlerinin gırgır avcılığı ile özellikle Karadenizden kıyıdan itibaren 24 metre, diğer denizlerimizde 30 metre ile avlanması, trol ile yapılan avlanmada ise av sezonunun 1 Ekim tarihinde başlaması gerektiği, yine kanunda aksi belirtilmediği sürece bilirkişi olarak meslek mensuplarının ve diğer meslek gruplarından tercih edileceklerde en az 3 yıllık meslek deneyimi aranması ve kıyı balıkçılığı yapılan yerlerde balıkların türlerine göre yumurtlama dönemlerinde bir ay süre ile balıkçılığın yasaklanmasını öneren Ek Madde önerilerimiz olmuştur.

Orhan Sarıbal

Bursa

Cengiz Gökçel

Mersin

Ayhan Barut

Adana

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM Başkanlığı tarafından 01.10.2019 tarih ve 2214 sayı ile “Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilmiştir. Sözkonusu teklife ilişkin, Halkların Demokratik Partisi Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyeleri adına muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

1971’den bu yana yürürlükte olan 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, çözüm önerileriyle masaya yatırılarak bilimsel metodlarla yeniden ele alınarak değerlendirilmelidir. Zira dünden bu yana bu alanda sorunlar çeşitlenmiş ve derinleşmiştir. Ekolojik krizin deniz ekosistemi üzerindeki yıkıcı etkisi telafi edilemez noktalara ulaşmıştır. Türkiye denizlerinde artan endüstriyel kirlilik bir başka olumsuz süreci tetiklemektedir. Tüm bu olumsuz etkenlere büyük trol ve gırgır teknelerinin giderek artan sayısı (8 binden 2000’li yıllarla birlikte 22 bine çıkmıştır) usulsüz avlanma, kaçak avlanma gibi faktörler eklendiğinde denizlerimizin ve balıkçılığımızın can çekişmekte olduğu söylenebilir. Meseleye bu zaviyeden baktığımızda, 1380 sayılı kanunun teknik düzenlemelerle yenilenmesinin yeterli olmayacağı açıkça görülebilir.

Ancak ne yazık ki ihtisas komisyonuna sunulan kanun teklifinin oluşturulmasında dahi, uygulamada doğrudan etkilenecek, meslek örgütlerinden, üniversitelerin su ürünleri fakültelerinden, kooperatiflerden ve su ürünleri yetiştirici ve üreticilerinden yeterli görüş alınmadığı ve katkı istenmediği anlaşılmaktadır.

Değiştirilen kanun bu haliyle hem deniz ekosisteminin geleceğinde hem de uygulama alanlarında belirsizlikler içermektedir. Tasarı, aynı zamanda endüstriyel balıkçılığın ve yetiştiriciliğin önünü açan bir ruha sahiptir. Balık çiftliklerinin kontrolsüz bir şekilde kıyı şeridinde yaygınlaşması deniz ekosistemini daha da olumsuz etkileyecektir. Özellikle balık çiftliklerinin uygulamalarını kontrol eden ilgili yönetmelikler çevreyi korumaktan ziyade balık çiftliklerinin lehine olacak bir şekilde kurgulanmıştır.

Balıkçılık ile tarım birbirinden ayrılmaz olgulardır. Dolayısıyla çözüm yolları da son derece benzerdir. Türkiye tarımının endüstriyel tarımın egemenliği altına girmesi, monokültürel, az istihdama dayalı, tarımsal zehirlerin yoğun kullanıldığı bir süreci tetiklemiştir. Bu gidişatı ancak, polikültürel, tarım zehirlerinin kullanılmadığı, yoğun istihdama dayalı ve kooperatiflerde örgütlenmiş küçük aile tarımcılığı ile aşmak mümkündür. Herşeye rağmen dünya tarımsal üretiminin %80’i küçük aile tarımcılığınca üretilmektedir. Aynı çözüm yolunun balıkçılık için de uygulanması elzemdir. Ekolojik krizin olumsuz etkisi altında ve endüstriyel balıkçılığın baskısı altındaki denizlerimizin ve balıkçılığımızın kurtuluş reçetesi, küçük ölçekli ve kooperatiflerde örgütlenmiş balıkçılığın desteklenmesidir. Bu sayede vole alanlarının korunması, kaçak ve usulsüz avlanmanın önlenmesi, deniz kirliliği ile mücadele edilmesi kolaylaşacaktır. 1380 sayılı kanun, su ürünleri kooperatifinde örgütlenmiş küçük balıkçılığın merkeze konulduğu bir biçimde yeniden ala alınmalı, yeniden yapılmalıdır.

Mevcut su ürünleri kanununun değiştirilmesine yönelik getirilen kanun teklifi kooperatiflere, kooperatif ve köy birliklerine tanınan hakları ve yetkileri ellerinde almaya yöneliktir. 2286 sayılı ihale kanunu ile kiraya verme işlemleri, özel sermayenin önünü açacak şekilde oluşturulmuştur. Kiralama yetkisi sadece Tarım ve Orman Bakanlığına bırakan her türlü

istismara açık bir kanun teklifidir. Baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağzlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri, su ürünleriyle ilgili üretim hakkı daha önce kooperatiflere aitti, kooperatiflerden izin alınarak yapılmaktaydı. Şimdi ise kanunun **2.maddesinde** belirtildiği üzere “...*Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir...*” şeklinde düzenlenerek özel sermaye sahiplerini gözeten bir yapıya bürünmüştür.

Nehirler deniz ekosistemi açısından besin yoğunlukları yüksek kaynaktır. Denizleri besleyici rolü olan nehirlerin, derelerin üzerine HES yapıldığında, deniz canlıları besinsiz kalmaktadır. Bu durum deniz ekosistemini altüst etmektedir. Bunun yanında balık çiftliklerinde GDO’lu soya ve mısır yemleri ve antibiyotik veriliyor. Buradaki balıklar bunlarla besleniyor. Balık çiftliklerinin dibi yem artıklarıyla dolu. Bu çiftliklerin çevresinde gezen balıklar bulunmakta. Ancak bu balıkların da genetiğiyle oynanmış oluyor. Yeni düzenlemede bu konularda belirsizlik devam etmektedir.

Kanunun **8. Maddesinde** Kabahat ve suçlarla ilgili görev ve denetleme yetkisi kooperatiflere ve uzman kişilere verilmeyerek, istismara açık olacak bir şekilde konuyla ilgili olmayan kişilere verilmektedir.

“ ...Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve içsuların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel ile emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza teşkilatları mensupları, belediye zabıtası amir ve mensupları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız, bekçi ve korucular ile emniyet ve Jandarma teşkilatı bulunmadığı yerlerde köy muhtar ve ihtiyar heyeti üyeleri bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu Kanun kapsamına giren kabahatler ve suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, kabahatin ve suçun işlenmesinde kullanılan istihsal vasıtalarına ve elde edilen su ürünlerine el koymak ve bu Kanunun ek 3 üncü maddesinde ver alan hükümler çerçevesinde idari para cezalarını kesmekle vazifeli ve yetkilidirler...”

Türkiye’de 554 su ürünleri kooperatifi var ve hiçbirine kabahat ve suçlarla ilgili görev ve denetleme yetkisi verilmemektedir. Ancak ihtiyar heyeti üyeleri dahil devletin güvenlik kuvvetlerine, muhtara ceza kesme yetkisi verilmektedir.

Kanunla, balık avcılığındaki kabahat ve suçlarla ilgili denetlemede üniversitelerin su ürünleri fakültelerinden mezun olmuş yetkin, eğitimli personel dikkate alınmamaktadır. Sahil Güvenlik, gırgır ve trol teknelerinde su ürünleri mühendislerinin istihdamı sağlanmalı, gırgır ve trol tekneleri sıkı denetlenmelidir. Yeni bir yasa yaparken alanın uzmanlarından faydalanılmıyor olması kabul edilemez.

Cumhurbaşkanlığı sisteminin yansımaları olan dayatmalarla; üretimden tüketime kadar olan süreçte balık avcıları, tüketiciler, denizekosistemi büyük zararlar görecektir.

Balıkçılığın devam edebilmesi su ürünleri kooperatiflerinin, bilim insanlarının, meslek örgütlerinin etkin ve eşit bir şekilde katılımı ve temsiliyle mümkün olabilir. Balık avcılığı sektöründe çalışan emekçilerin hakları gözetilerek yeniden değerlendirilmelidir. Su kooperatifleri hem üretim-tüketim zincirinde hem de sektör içi denetim açısından önemli kurumsal yapılardır. Balıkçı limanlarının iskanı ve imarına yönelik yeniden bir düzenleme yapılmalıdır. Limanı kiralayan kooperatiflere balık satışı yönünde izin verilmesi gerekir. Küçük esnafı korumak için

balıkçı barınaklarında balık satış yerleri olması gerekmektedir. Limanda balıkçıların toplantı yapabileceği, banyo yapıp dinlenebileceği, denizden yeni gelen balıkların koyulabileceği buzhaneler olmalıdır. Bu bağlamda mevcut kullanım alanlarında balıkçılar için sağlıklı ve hijyenik dinlenme ve yaşam alanları ile küçük üreticilere satış yapma imkânı sunan mekanların oluşturulması gerekiyor. Kooperatifler, yapıları daha da güçlendirecek şekilde kanunda yeniden düzenlenmelidir.

Vole alanları korunmalı ve balık üreticilerine devredilmemeli, yüzey sularında öncelik kooperatiflere verilmelidir.

Avlanma derinlikleri 50 metreye çıkarılmalı, usulsüz avlanmanın cezası meslekten mene kadar çıkarılmalıdır.

Gırgır ve trol teknelerinin bir sezondaki avlanma süreleri azaltılmalıdır.

Deniz, göl akarsularımızda yaşayan canlılar için survey çalışmaları yapılarak avlanma ve yasak süreleri netleştirilerek kota uygulamasına başlanmalıdır.

Su ürünleriyle ilgili yasalar yapılırken, dünyadaki bilimsel çalışmaların sonuçları dikkate alınmalı yapılan düzenlemelerin denetimini etkin bir şekilde uygulayan bir katılımcı sistem inşa edilmelidir.

Rıdvan Turan

Mersin

MUHALEFET ŞERHİ

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna getirilen ve 1971 yılında yürürlüğe giren 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanununun gelişen teknolojik şartlar göz önüne alınarak günümüz koşullarına uygun hale getirmeye çalışan bu kanun teklifini genel olarak olumlu değerlendirmekle birlikte, teklifin sektörün birçok sorununa ilişkin düzenleme getirmemiş olması yönünden eksiklikler taşımaktadır. 48 yıl sonra getirilen bu yeniliklerin ve düzenlemelerin daha geniş kapsamlı, bütünlüycü ve sektörün sorunlarına çözüm getirir mahiyette olması beklenirdi. Ancak teklif bu yönü ile eksik kalmış daha çok idari düzenlemeleri ve cezaları barındıran bir değişiklikten öteye geçememiştir.

Komisyonunda da daha uzlaşmacı ve geniş çaplı bir çalışma yürütülmemiş olması bahsedilen eksikliklerin giderilememesine neden olmuştur. Nitekim teklifin ilgili alt komisyonlara sevk edilmesi teklifi reddedilmiştir. Oysa ki teklif alt komisyonlara sevk edilerek, her komisyonun ilgisi olan kanunlar üzerinde çalışarak raporunu hazırlaması ve üst / asıl komisyon olarak komisyonumuz konuyu tüm hatları ve yapılan çalışmaları ile ele almış olsaydı daha sağlıklı ve daha faydalı bir şekilde komisyondan çıkabilirdi. Ama ne yazık ki iktidarın ben yaptım oldu anlayışından vazgeçmeyişi, teklifin sektörün beklentisinin çok altında bir tasarı olarak kalmasına sebebiyet vermiştir.

Bakıldığında balıkçılığın artırılmasına, desteklenmesine ve refahının artırılmasına ilişkin bir madde yoktur. Yine borçlarına, girdi maliyetlerinin düşürülmesine ilişkin bir düzenleme mevcut değildir. Yarı-profesyonel balıkçılığı tam profesyonel hale getirmeye yönelik bir çalışma ne yazık ki görülemedi.

Üç tarafı denizlerle çevrili ve hepsi birbirinden farklı özelliklere sahip birçok doğal göle sahip ülkemizde bu deniz ve göllerden ne yazık ki yeteri kadar faydalanamamaktayız. Bahsedildiği gibi çok fazla potansiyeli olmasına rağmen, su ürünleri ne yazık ki Türkiye'nin ekonomisinde fazla yer kaplamıyor. Nitekim, kıyı uzunluğu açısından dünyada 20inci ülke olmasına rağmen, balıkçılık sektörünün GSYH'ye sağladığı katkı sadece yüzde 0.4'tür. Ekonomiye katkısını artırmak, istihdam alanları sağlamak, olan istihdamı artırmak gerekliliği gözler önündedir. İhracat konusunda da ne yazık ki yeterli seviyede değiliz. Aynı denizi paylaştığımız Yunanistan'ın çok gerisinde kalmamız da bu durumu gözler önüne sermektedir. Böylesine potansiyeli yüksek bir alan için, 48 yıl sonra yeterliliği daha yüksek bir kanun yapma ihtiyacı mevcuttur.

Diğer bir önemli ancak kanunda bulunmayan husus ise çevre konusudur. Bakıldığında tüketici olarak da balıkçılar olarak da denizlerimize karşı sorumluluk hissetmiyoruz. Bu sorumluluğu oluşturacak ve arttıracak çalışmalara da yeterli düzenleme ve çalışma bulunmamaktadır. Bu konuda Avrupa Birliği mevzuatlarının da çok gerisindeyiz. Örneğin avlanmada bioçeşitliliği koruma adına avlanmada derinlik sınırında da düzenleme yapılması gerekirdi. Bu da hem balıkların üremesi açısından çok önemli olan derinliklerde av yapılmaması hem de deniz canlıları için hayati önem taşıyan deniz çayırlarının ve diğer üreme alanlarının korunması anlamına geliyor. Posidonia denen denizlerimizde endemik çayırlar fotosentez yapar ve güneş ışığının etkili olduğu 40 metre derinliğe kadar yayılır. Buralar balıklar için hayati önemde. Hem ürer hem beslenirler. 40 metre yaşağı işte bu çayırları koruma amacıyla konulmuş bir sınır. Bu çayırların üzerine ağ atmak sadece oradaki balığı değil balığın geleceğini de yok etmektir. Bizde bu sınır ne yazık ki 24 metredir. Bu konunun da ayrıca ve açıkça düzenleme konusu yapılması gerekirdi.

Belirtmek gerekir ki, kişi başı balık tüketiminde AB ortalaması 26 kilo civarındayken, bizde 8 kilodur. Bu standarda yaklaşılabilmemiz için balık tüketimimize yılda 1 milyon ton daha ekleme yapmamız gerekiyor. Dolayısıyla Türkiye'nin artık çiftlik üretimine ayrıca önem vermesi gerekmektedir. Bu minvalde ki Kanun Teklifinin 2. Maddesine göre: "Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz, dalyan ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir." Denilmektedir. Çiftlik üretimlerinin artırılması adına olumlu bir düzenleme sunmaktadır. Bu maddede su ürünleri alanlarının Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebileceği ve bu hususta bir yönetmelik çıkarılacağı ifade edilmektedir. Ancak, bu kiralamanın Kamu ve Devlet İhale Sistemi dışında yapılması kiralamaları suistimale açık hale getirecektir.

Yine 2. Maddenin devamında "Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir." Denilmektedir. Ancak burada ki düzenleme hatalı olmuştur. Eşitlik ilkesi gereği büyükşehir olmayan şehirlerde il özel idareye verilen gelir, büyükşehirlerde belediyelerine verilmesi gerekir. Bu durumun aksi düzenlenmiştir. Bu siyasi nedenlerle olduğu düşüncesini doğurmaktadır. Bu işlerden kaynaklanacak harç, ruhsat, ceza gibi gelirler; merkezi yönetim için önemli mahiyette olmasa da belediyelerimiz için önemlidir. Hem konuya belediyeleri dahil etme hem de belediyelerin konuya daha önem vermesi ve teşvik etmek bakımından önemlidir. Bu gelirlerin belediyelerde kalması gerekmektedir. Belediye kanunları gereği bu işlerden sorumlulukları olan belediyeler, buradan elde edeceği gelirleri bu iş ve yatırımlara kullanırlar.

8. Maddede tasarı fahri su ürünleri görevlisi görevlendirilmesi ile alakalı bir düzenleme getirmiştir. Ancak bu durumun fayda getirmeyeceği açıktır. Daha net ve faydacı bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu konuda yıllardır görev bekleyen ziraat, gıda, su ürünleri mühendisleri ve veteriner hekimleri gibi alanlardan devlet memuru olarak istihdam yapıp görevlendirmek daha yararlı ve daha net sonuçlar alınmasını sağlayabilirdi. Sadece bu konu da değil balıkçı barınaklarında, sahil güvenlik botlarında, teknelerde, bakanlıkta ve ilgili müdürlükte görev verilmesi balıkçılığın profesyonelleşmesi ve bilimselleşmesi bakımından ciddi yararlar sağlayabilirdi.

9. Maddede, el konulan su ürünleri ve istihallerden canlı olmayanlar hakkında el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması haline en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye ve sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir hükmüne yer verilmiştir. Burada su ürünleri mühendislerine de yer verilmesi işlemleri daha kolaylaştırabilirdi. Yine av yasağı olmayan dönemlerde de kısmi yasaklar konularak balıkların korunması sağlanmalıdır. Belirtilecek standartların (boy-kilo vs) altındaki balıkların korunması, kanuni güvence ile sağlanmalıdır. Ayrıca tarımda bir çok üründe olan kota burada da olmalıdır. Sularımıza ve su canlılarına olan sorumluluğumuz bunun güvenceye alınmasını gerektirmektedir.

Dursun Ataş
Kayseri

Ayhan Altıntaş
Ankara

EDİRNE MİLLETVEKİLİ FATMA AKSAL VE
KAYSERİ MİLLETVEKİLİ İSMAİL EMRAH
KARAYEL İLE 40 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ

**SU ÜRÜNLERİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri:

MADDE 3- Ticari amaçlı su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler ile ticari amaçlı su ürünleri avcılık ya da yetiştiricilik faaliyetinde kullanılacak gemiler ve diğer su vasıtaları için Tarım ve Orman Bakanlığından ruhsat tezkeresi veya izin alınması zorunludur.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin verilmesine, yenilenmesine, süresine, iptaline ve ruhsat kod numarasının gemiye yazılışına, türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa ve av araçlarına göre verilecek izinlere, amatör amaçlı avcılık faaliyetlerinde türlere, yerlere ve yöntemlere göre belirlenen esaslar dahilinde getirilecek sınırlamalar veya ruhsata tabi olacaklar ile yerli ve yabancı uyruklu kişilerce yapılacak amatör avcılığa ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin yetkililerce talep edilmesi halinde gösterilmesi zorunludur.

10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.”

MADDE 2- 1380 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4 -** Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**SU ÜRÜNLERİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri:

MADDE 3- Ticari amaçlı su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler ile ticari amaçlı su ürünleri avcılık ya da yetiştiricilik faaliyetinde kullanılacak gemiler ve diğer su vasıtaları için Tarım ve Orman Bakanlığından ruhsat tezkeresi veya izin alınması zorunludur.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin verilmesine, yenilenmesine, süresine, iptaline ve ruhsat kod numarasının gemiye yazılışına, türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa ve av araçlarına göre verilecek izinlere, amatör amaçlı avcılık faaliyetlerinde türlere, yerlere ve yöntemlere göre belirlenen esaslar dahilinde getirilecek sınırlamalar veya ruhsata tabi olacaklar ile yerli ve yabancı uyruklu kişilerce yapılacak amatör avcılığa ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin yetkililerce talep edilmesi halinde gösterilmesi zorunludur.

10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.”

MADDE 2- 1380 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4 -** Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz, dalyan ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir. Bu yerlerden Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda avcılık yoluyla istihsal hakkı, başkalarına devredilmemesi şartıyla, öncelikle istihsalin yapılacağı yerde kurulan, üyeleri beş yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünleri istihsalı veya pazarlaması ile iştiğal eden su ürünleri kooperatiflerine veya birliklerine, bunların kiralanamaması halinde ise gerçek veya tüzel kişilere Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir.

Projeli olarak yapılacak yatırımlarda ihtiyaç duyulacak karasal alanların kiralama işlemleri bu madde hükümleri çerçevesinde; taşınmazın tescilli olması durumunda maliki kuruluş tarafından, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanlardan olması durumunda ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle yapılır.

Deniz ve iç sulara veya bu yerlerden su alınarak karada su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınır; altmış gün içerisinde cevap verilmemesi halinde uygun görüş verilmiş sayılır.

İstihsal hakkı kiraya verilen alanlarda yapılacak ticari, amatör, rekreasyonel amaçlı avcılık ve yetiştiricilik faaliyetleri ile istihsal hakkı kiraya verilen türler ile ilgili usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir. Bu yerlerden Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda avcılık yoluyla istihsal hakkı, başkalarına devredilmemesi şartıyla, öncelikle istihsalin yapılacağı yerde kurulan, üyeleri beş yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünleri istihsalı veya pazarlaması ile iştiğal eden su ürünleri kooperatiflerine veya birliklerine, bunların kiralanamaması halinde ise gerçek veya tüzel kişilere Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir.

Projeli olarak yapılacak yatırımlarda ihtiyaç duyulacak karasal alanların kiralama işlemleri bu madde hükümleri çerçevesinde; taşınmazın tescilli olması durumunda maliki kuruluş tarafından, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanlardan olması durumunda ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle yapılır.

Deniz ve iç sulara veya bu yerlerden su alınarak karada su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınır; altmış gün içerisinde cevap verilmemesi halinde uygun görüş verilmiş sayılır.

İstihsal hakkı kiraya verilen alanlarda yapılacak ticari, amatör, rekreasyonel amaçlı avcılık ve yetiştiricilik faaliyetleri ile istihsal hakkı kiraya verilen türler ile ilgili usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 3- 1380 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının mütalaası alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca” ve “Maliye ve Gümrük Bakanlığınca” ibareleri “Tarım ve Orman Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 1380 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- 1380 sayılı Kanununun 17 nci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Balıkçı gemilerinin barınma, av araç ve gereçlerini depolama, tamir ve bakımlarını yapma, avlanılan veya yetiştirilen ürünleri karaya çıkarma, depolama, kontrol, veri toplama gibi avcılık ve yetiştiricilikle ilgili hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, ihtiyaç duyulan kıyılarda Tarım ve Orman Bakanlığının teklifiyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınarak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca balıkçı barınakları üst yapıları ile birlikte yapılır.”

“Balıkçı barınaklarından yararlanma hakkı öncelikli olarak ticari balıkçılara ve su ürünleri yetiştiricilerine aittir. Balıkçı barınakları ve bunlara ait üst yapı tesislerinden faydalanma hakkı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görüşü alınarak, Tarım ve Orman Bakanlığınca süresi on yıldan fazla olmamak üzere su ürünleri ile ilgili kooperatif veya kooperatif birliklerine ya da üretici birliklerine 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın pazarlıkla kiraya verilir. İlan edilen 30 günlük süre içinde kooperatifler veya kooperatif birliklerinden ya da üretici birliklerinden talep vaki olmazsa 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince Tarım ve Orman Bakanlığınca gerçek veya tüzel kişilere ihale ile verilir.”

“Balıkçı barınaklarının işletilmesine, denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4- 1380 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 5- 1380 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Tarım Orman ve Köyişleri” ibaresi “Tarım ve Orman” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj ve regülatör gibi su yapılarında su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi yapılması ve işler durumda bulundurulması zorunludur. Ancak yüksekliği yirmi metreden fazla olan su yapılarında, masrafları müteşebbisçe karşılanmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacak veya yaptırılacak bilimsel araştırma ve inceleme sonucu balık geçitlerinin işlevsiz olacağına anlaşılması halinde balık geçidi dışında farklı göç yapıları, tanklarla taşıma, yapay ortamda üretilip kaynağa bırakma gibi tedbirler alınabilir. Bu madde kapsamındaki balık geçidi, balık asansörü ve diğer yapılara ilişkin projenin onayı, kontrollüğü ve kabulü inşaat tekniği açısından Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.”

MADDE 6- 1380 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “su ürünleri zabıt ve müsaderede haklarında” ibaresi “su ürünlerine el konulup mülkiyeti kamuya geçirilerek bunlar hakkında” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kaynakların korunması amacıyla, su ürünlerinin yurtdışına çıkarılması ve canlı olarak yurtiçine sokulması izne tabidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul, esas ve istisnalar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 7- 1380 sayılı Kanunun 32 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- 1380 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 33- Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve içsuların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- 1380 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Tarım Orman ve Köyişleri” ibaresi “Tarım ve Orman” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj ve regülatör gibi su yapılarında su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi yapılması ve işler durumda bulundurulması zorunludur. Ancak yüksekliği yirmi metreden fazla olan su yapılarında, masrafları müteşebbisçe karşılanmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacak veya yaptırılacak bilimsel araştırma ve inceleme sonucu balık geçitlerinin işlevsiz olacağına anlaşılması halinde balık geçidi dışında farklı göç yapıları, asansörle taşıma, yapay ortamda üretilip kaynağa bırakma gibi tedbirler alınabilir. Bu madde kapsamındaki balık geçidi, balık asansörü ve diğer yapılara ilişkin projenin onayı, kontrollüğü ve kabulü inşaat tekniği açısından Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.”

MADDE 6- 1380 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “su ürünleri zabıt ve müsaderede haklarında” ibaresi “su ürünlerine el konulup mülkiyeti kamuya geçirilerek bunlar hakkında” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kaynakların korunması amacıyla, su ürünlerinin yurtdışına çıkarılması ve canlı olarak yurtiçine sokulması izne tabidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul, esas ve istisnalar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 7- 1380 sayılı Kanunun 32 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- 1380 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 33- Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve içsuların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

ile emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza teşkilatları mensupları, belediye zabıtası amir ve mensupları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız, bekçi ve korucular ile emniyet ve jandarma teşkilatının bulunmadığı yerlerde köy muhtar ve ihtiyar heyeti üyeleri bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu Kanun kapsamına giren kabahatler ve suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, kabahatin ve suçun işlenmesinde kullanılan istihsal vasıtalarına ve elde edilen su ürünlerine el koymak ve bu Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde idarî para cezalarını kesmekle vazifeli ve yetkilidirler.

Birinci fıkrada belirtilen su ürünleri kontrol görevlilerine yardımcı olmak üzere bu Kanun kapsamında yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenler hakkında işlem yapılması amacıyla, tutanak tutmak ve bunları en yakın Tarım ve Orman il veya ilçe müdürlüklerine iletmek üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca fahri su ürünleri görevlisi görevlendirilebilir. Bu hizmet gönüllülük esaslıdır ve ücretsizdir. Fahri su ürünleri görevlisi olarak kimlerin eğitime kabul edileceği, bunların yetki ve sorumlulukları ile diğer usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 9- 1380 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları:

MADDE 34- El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ile emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza teşkilatları mensupları, belediye zabıtası amir ve mensupları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız, bekçi ve korucular ile emniyet ve jandarma teşkilatının bulunmadığı yerlerde köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu Kanun kapsamına giren kabahatler ve suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, kabahatin ve suçun işlenmesinde kullanılan istihsal vasıtalarına ve elde edilen su ürünlerine el koymak ve bu Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde idarî para cezalarını kesmekle vazifeli ve yetkilidirler.

Birinci fıkrada belirtilen su ürünleri kontrol görevlilerine yardımcı olmak üzere bu Kanun kapsamında yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenler hakkında işlem yapılması amacıyla, tutanak tutmak ve bunları en yakın Tarım ve Orman il veya ilçe müdürlüklerine iletmek üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca fahri su ürünleri görevlisi görevlendirilebilir. Bu hizmet gönüllülük esaslıdır ve ücretsizdir. Fahri su ürünleri görevlisi olarak kimlerin eğitime kabul edileceği, bunların yetki ve sorumlulukları ile diğer usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 9- 1380 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları:

MADDE 34- El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle, bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma sureti ile satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanılabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış olanlar perakende satılamaz, yem sanayi hammaddesi olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye gelir kaydedilir.

Satılmayan veya muhammen bedel üzerinden alıcı bulamayanlardan, insan tüketiminde kullanılması mümkün olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kamu kurum kuruluşları veya sosyal yardım kurumlarına bağışlanabilir.

b) El konulan istihsal vasıtalarından sahipleri belli olanlar, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda yedieminde tutulur.

Sahiplenilmeyen veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen istihsal vasıtaları satılamaz, kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir.

c) Bağışlanamayan su ürünleri veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen bağışlanamayan istihsal vasıtaları imha edilir. İnsan tüketiminde kullanılması sakıncalı görülen, sanayide hammadde olarak kullanılması mümkün olmayan veya kullanılması mümkün olmakla

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle, bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma sureti ile satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanılabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış olanlar perakende satılamaz, yem sanayi hammaddesi olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye gelir kaydedilir.

Satılmayan veya muhammen bedel üzerinden alıcı bulamayanlardan, insan tüketiminde kullanılması mümkün olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kamu kurum kuruluşları veya sosyal yardım kurumlarına bağışlanabilir.

b) El konulan istihsal vasıtalarından sahipleri belli olanlar, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda yedieminde tutulur.

Sahiplenilmeyen veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen istihsal vasıtaları satılamaz, kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir.

c) Bağışlanamayan su ürünleri veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen bağışlanamayan istihsal vasıtaları imha edilir. İnsan tüketiminde kullanılması sakıncalı görülen, sanayide hammadde olarak kullanılması mümkün olmayan veya kullanılması mümkün olmakla

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

birlikte satılamayan su ürünleri hakkında da aynı işlem uygulanır. Bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı el konulan su ürünlerinden canlı olanların yaşam alanlarına iadeleri veya bunlar için yapılacak diğer işlemler Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

d) Fiili imkânsızlıklar nedeniyle el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi mümkün olmayan istihsal vasıtaları ve ürünlerin kaim değerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

Bu Kanuna aykırı filler neticesinde, istihsal vasıtaları, su ürünleri ve diğer su vasıtalarına uygulanan el koyma, yediemin, bekletme, muhafaza, imha, sökme, nakliye ve diğer işlemlere ait masraflar aykırılığı işleyenden, gemi sahibi veya donatandan tahsil edilir.

Bu Kanunda düzenlenen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları vali tarafından verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 10- 1380 sayılı Kanunun 35 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünleri:

MADDE 35- Bu Kanun hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleştikten sonra aşağıdaki işlemler uygulanır:

Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.

İstihsal vasıtaları ise kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir, bağışlanamayanlar imha edilir.

Yasak olan eşyadan satışı mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

birlikte satılamayan su ürünleri hakkında da aynı işlem uygulanır. Bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı el konulan su ürünlerinden canlı olanların yaşam alanlarına iadeleri veya bunlar için yapılacak diğer işlemler Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

d) Fiili imkânsızlıklar nedeniyle el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi mümkün olmayan istihsal vasıtaları ve ürünlerin kaim değerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

Bu Kanuna aykırı filler neticesinde, istihsal vasıtaları, su ürünleri ve diğer su vasıtalarına uygulanan el koyma, yediemin, bekletme, muhafaza, imha, sökme, nakliye ve diğer işlemlere ait masraflar aykırılığı işleyenden, gemi sahibi veya donatandan tahsil edilir.

Bu Kanunda düzenlenen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları vali tarafından verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 10- 1380 sayılı Kanunun 35 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünleri:

MADDE 35- Bu Kanun hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları hakkında mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleştikten sonra aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.

b) İstihsal vasıtaları kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir, bağışlanamayanlar imha edilir.

Yasak olan eşyadan satışı mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 11- 1380 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırımlar:

MADDE 36- Bu Kanundaki ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerdeki yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir.

a) 3 üncü maddenin;

Birinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, gemiler ve diğer su vasıtaları için sahip veya donatanlarına beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

İkinci fıkrasına göre çıkarılan yönetmelikteki amatör avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket eden kişilere ikiyüzelli Türk Lirasından beşyüz Türk Lirasına, amatör avcılıkta kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, ticari avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Üçüncü fıkrasına aykırı olarak izin ve ruhsat tezkeresini talep halinde yetkililere göstermeyen ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere ve gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresi veya izin almadan elde edilen su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Ayrıca 3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresini almadan gırgır ağları veya orta su trolü ya da dip trolü, algarna gibi dip sürütme av araçları kullanılarak ya da dalarak ticari avcılık yapılması halinde istihsal vasıtalarına, diğer av vasıtaları ile avcılık yapılması halinde ise ilk tespit gemi hariç istihsal vasıtalarına, kabahatin tekrarı halinde ise istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 11- 1380 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari yaptırımlar:

MADDE 36- Bu Kanundaki ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerdeki yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir.

a) 3 üncü maddenin;

Birinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, gemiler ve diğer su vasıtaları için sahip veya donatanlarına beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

İkinci fıkrasına göre çıkarılan yönetmelikteki amatör avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket eden kişilere ikiyüzelli Türk Lirasından beşyüz Türk Lirasına, amatör avcılıkta kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, ticari avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Üçüncü fıkrasına aykırı olarak izin ve ruhsat tezkeresini talep halinde yetkililere göstermeyen ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere ve gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresi veya izin almadan elde edilen su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Ayrıca 3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresini almadan gırgır ağları veya orta su trolü ya da dip trolü, algarna gibi dip sürütme av araçları kullanılarak ya da dalarak ticari avcılık yapılması halinde istihsal vasıtalarına, diğer av vasıtaları ile avcılık yapılması halinde ise ilk tespit gemi hariç istihsal vasıtalarına, kabahatin tekrarı halinde ise istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

b) 7 nci maddede belirtilen filleri ilgili mercilerden izin almaksızın yapanlara, fiilin içsularında gerçekleşmesi halinde onbin Türk Lirası, denizlerde vuku bulması halinde ise yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Çıkarılan kum, çakıl, taş ve benzeri maddelere el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi ile ilmî ve teknik bakımlardan istihsal yerlerinin eski şekline döndürülmesinin mümkün olduğu durumlarda, masrafları yapanlara ait olmak üzere eski şekline döndürülmesine mülki amir tarafından karar verilir.

c) 9 uncu madde kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen tedbirleri almayanlara beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

d) 13 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak kurulduğu Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilen tesis sahiplerine onbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tesisin yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirilmesi için doksan gün süre tanınır. Bu süre sonunda aykırılığın devam etmesi durumunda ilk verilen idari para cezası iki katı olarak uygulanır. Aykırılığın giderilmesi ya da tesisin faaliyetine son verilmesi için otuz gün daha süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın devam ediyor olması durumunda idari para cezası ilk verilen cezanın üç katı olarak uygulanır ve tesisin mülki amir tarafından kapatılmasına karar verilir.

13 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

e) 19 uncu maddeye aykırı hareket edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. İstihsal edilen su ürünleri ile aykırılığa neden olan eşya, alet, edevat, teçhizata el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

f) 20 nci maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki yasak, sınırlama ve yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahat; fabrika, imalathane ve atölye

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) 4 üncü maddeye göre avcılık istihsal hakkını kiralayanlardan yönetmelikle belirlenen kurallara aykırı hareket eden; su ürünleri kooperatiflerinin veya birliklerin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Aynı kabahatin tekrarında idari para cezaları iki katı olarak uygulanır ve kira sözleşmeleri iptal edilir.

c) 7 nci maddede belirtilen filleri ilgili mercilerden izin almaksızın yapanlara, fiilin içsularında gerçekleşmesi halinde onbin Türk Lirası, denizlerde vuku bulması halinde ise yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Çıkarılan kum, çakıl, taş ve benzeri maddelere el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi ile ilmî ve teknik bakımlardan istihsal yerlerinin eski şekline döndürülmesinin mümkün olduğu durumlarda, masrafları yapanlara ait olmak üzere eski şekline döndürülmesine mülki amir tarafından karar verilir.

d) 9 uncu madde kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen tedbirleri almayanlara beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

e) 13 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak kurulduğu Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilen tesis sahiplerine onbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tesisin yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirilmesi için doksan gün süre tanınır. Bu süre sonunda aykırılığın devam etmesi durumunda ilk verilen idari para cezası iki katı olarak uygulanır. Aykırılığın giderilmesi ya da tesisin faaliyetine son verilmesi için otuz gün daha süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın devam ediyor olması durumunda idari para cezası ilk verilen cezanın üç katı olarak uygulanır ve tesisin mülki amir tarafından kapatılmasına karar verilir.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

gibi tesis sahipleri ve bunların sorumlu kıldığı kişiler tarafından işlendiği takdirde, beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tespit edilen aykırılığın belirlenen sürede giderilmemesi halinde faaliyetlerinin durdurulmasına ve masrafları kendilerine ait olmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine kontrolü yapan kurum tarafından karar verilir.

20 nci maddeye aykırılık teşkil eden durumun kalktığı tespit edilmesi durumunda bu tesislerin yeniden faaliyetine kontrolü yapan kurum tarafından izin verilir.

g) 21 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

h) 22 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere binyediyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu gibilerin faaliyetleri kontrol yapan kurumca durdurulur ve masrafları kendilerine ait olmak üzere engellerin kaldırılmasına karar verilir.

22 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen balık geçidini yapmayanlara veya istenen tedbirleri almayanlara, kontrolü yapan kurumca, aykırılığın giderilmesi için su yapısının niteliği dikkate alınarak on sekiz ayı geçmemek üzere yeterli süre verilir. Bu süre zarfında aykırılığın giderilmemesi halinde, yüz bin Türk Lirasından iki yüz elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Müteakip kontrollerde de aynı yöntem uygulanır ve aykırılığın giderilmediğinin tespiti halinde, bir önce uygulanan idari para cezası iki katı olarak uygulanır. Balık geçidi veya diğer göç yapıları ya da tanklarla taşıma sistemi bulunduğu halde bunları çalışır vaziyette tutmayanlara, taşıma yapmayanlara ve Tarım ve Orman Bakanlığınca öngörülen tedbirleri yerine getirmeyenlere, elli bin Türk Lirası idari para cezası verilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

13 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

f) 17 nci maddeye dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden; kooperatiflerin, kooperatif birliklerinin veya üretici birliklerinin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde idari para cezaları iki katı olarak uygulanır ve kira sözleşmeleri iptal edilir.

g) 19 uncu maddeye aykırı hareket edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. İstihsal edilen su ürünleri ile aykırılığa neden olan eşya, alet, edevat, teçhizata el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

h) 20 nci maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahat; fabrika, imalathane ve atölye gibi tesis sahipleri ve bunların sorumlu kıldığı kişiler tarafından işlendiği takdirde, beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tespit edilen aykırılığın belirlenen sürede giderilmemesi halinde faaliyetlerinin durdurulmasına ve masrafları kendilerine ait olmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine kontrolü yapan kurum tarafından karar verilir.

20 nci maddeye aykırılık teşkil eden durumun kalktığı tespit edilmesi durumunda bu tesislerin yeniden faaliyetine kontrolü yapan kurum tarafından izin verilir.

i) 21 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

i) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre ticari amaçla yapılan avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere binyediyüz Türk Lirası ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın gırgır ağları ile avlanan balıkçı gemileri kullanılarak yapılması halinde, bu gemiler için sahip veya donatanlarına ceza üç katı olarak uygulanır. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

İçsular, Karadeniz, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında, gemilerdeki faaliyetlerin yürütülmesinde gerekli olan aydınlatma hariç, avlanma amaçlı ışık kullanan gemiler için sahip veya donatanlarına ellibin Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal edilen su ürünlerine ve gemi hariç, av gemisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın avcılık amacıyla ışık sağlayan her türlü su vasıtalarına ve edevatına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

j) 22 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere binyediyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu gibilerin faaliyetleri kontrol yapan kurumca durdurulur ve masrafları kendilerine ait olmak üzere engellerin kaldırılmasına karar verilir.

22 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen balık geçidini yapmayanlara veya istenen tedbirleri almayanlara, kontrolü yapan kurumca, aykırılığın giderilmesi için su yapısının niteliği dikkate alınarak on sekiz ayı geçmemek üzere yeterli süre verilir. Bu süre zarfında aykırılığın giderilmemesi halinde, yüz bin Türk Lirasından iki yüz elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Müteakip kontrollerde de aynı yöntem uygulanır ve aykırılığın giderilmediğinin tespiti halinde, bir önce uygulanan idarî para cezası iki katı olarak uygulanır. Balık geçidi veya diğer göç yapıları bulunduğu halde bunları çalışır vaziyette tutmayanlara, taşıma yapmayanlara ve Tarım ve Orman Bakanlığınca öngörülen tedbirleri yerine getirmeyenlere, elli bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

k) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre ticari amaçla yapılan avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere binyediyüz Türk Lirası ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın gırgır ağları ile avlanan balıkçı gemileri kullanılarak yapılması halinde, bu gemiler için sahip veya donatanlarına ceza üç katı olarak uygulanır. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre amatör amaçla yapılacak avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere beşyüz Türk Lirası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yediyüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç kullanımı yasak istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

j) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen alanlarda trol ile su ürünleri istihsalinde bulunanlara onbin Türk Lirası idari para cezası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde kullanılan gemilerin sahip veya donatanlarına bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin günden onbin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak müsaderesine hükmolunur.

24 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki dip trolüne ilişkin yasak, sınırlama ve yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yedibin Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

İçsular, Karadeniz, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında, gemilerdeki faaliyetlerin yürütülmesinde gerekli olan aydınlatma hariç, avlanma amaçlı ışık kullanan gemiler için sahip veya donatanlarına ellibin Türk Lirası idari para cezası verilir, istihsal edilen su ürünlerine ve gemi hariç, av gemisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın avcılık amacıyla ışık sağlayan her türlü su vasıtalarına ve edevatına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre amatör amaçla yapılacak avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere beşyüz Türk Lirası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yediyüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç kullanımı yasak istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

1) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen alanlarda trol ile su ürünleri istihsalinde bulunanlara onbin Türk Lirası idari para cezası, kullanılan gemiler için sahip veya

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

Aykırlığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerde dip trol ağları denizde veya toplanıp bordaya alınmış durumda tespit edilenler, göz açıklıkları tayin olunan asgari ölçülerden küçük dip trolü ağlarını her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar ile orta su trolünü veya kombine trolünü dip trolü olarak kullananlar hakkında, bu bendin ikinci ve üçüncü paragraflarındaki cezalar uygulanır.

k) 23 ve 24 üncü madde ile getirilen yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı olarak elde edilen su ürünleri ile 25 inci madde ile satışı, nakli ve imalatta kullanılması yasak edilen su ürünlerini nakledenlere, satanlara beşbin Türk Lirası, bunları imalatta kullananlara, işleyenlere, muhafaza edenlere ve ihraç edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine ve yapılan imalatlara el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

25 inci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde bu fiili işleyenlere bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin günden onbin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak müsaderesine hükmolunur.

1) 28 inci maddede belirtilen bilgi ve belgeleri, ilgililere zamanında ve doğru olarak vermeyenlere, yediyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

donatanlarına yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde kullanılan gemilerin sahip veya donatanlarına bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin günden onbin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak müsaderesine hükmolunur.

24 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki dip trolüne ilişkin yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı hareket edenlere ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yedibin Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Aykırlığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerde dip trol ağları denizde veya toplanıp bordaya alınmış durumda tespit edilenler, göz açıklıkları tayin olunan asgari ölçülerden küçük dip trolü ağlarını her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar ile orta su trolünü veya kombine trolünü dip trolü olarak kullananlar hakkında, bu bendin ikinci ve üçüncü paragraflarındaki cezalar uygulanır.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

m) 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket edenlere, sekizyüzlü Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahat konusu yasak vasıtalara el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

n) 33 üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamında fahri su ürünleri görevlilerinden görevini kötüye kullandığı tespit edilenlere onbin Türk Lirası idari para cezası verilir ve bunların belgeleri tekrar verilmemek üzere iptal edilir.

o) Ek 4 üncü maddede yer alan yükümlülükler uymayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, yetiştiricilik tesisleri sahiplerine ise beş bin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

p) Ek 5 inci maddede yer alan yükümlülükler aykırı hareket edenlere, avladıkları ürünleri Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltmayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

r) Ek 6 ncı maddede yer alan düzenlemelere aykırı hareket eden gerçek kişilere onbin Türk Lirası, tüzel kişilere yirmibin Türk Lirası idari para cezası verilir.

s) Ek 7 nci maddede yer alan düzenlemelere aykırı olarak ticari su ürünleri avcılığı yapan gemilerden Tarım ve Orman Bakanlığınca ruhsatlandırılmış olanlar için sahip veya donatanlarına on bin Türk Lirasından otuz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ruhsat tezkeresine sahip olmayan gemiler için ise sahip veya donatanlarına yirmi bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Bu maddede yazılı idarî para cezaları, tam boyu oniki metre dahil yirmiiki metreye kadar olan gemiler için iki katı, yirmiiki metre ve daha uzun gemiler için üç katı olarak uygulanır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

m) 23 ve 24 üncü maddeler ile getirilen yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı olarak elde edilen su ürünleri ile 25 inci madde ile satışı, nakli ve imalatta kullanılması yasak edilen su ürünlerini nakledenlere, satanlara beşbin Türk Lirası, bunları imalatta kullananlara, işleyenlere, muhafaza edenlere ve ihraç edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine ve yapılan imalatlara el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

25 inci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde bu fiili işleyenlere bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin günden onbin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak müsaderesine hükmolunur.

n) 28 inci maddede belirtilen bilgi ve belgeleri, ilgililere zamanında ve doğru olarak vermeyenlere, yediyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

o) 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket edenlere, sekizyüzlü Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahat konusu yasak vasıtalara el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

p) 33 üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamında fahri su ürünleri görevlilerinden görevini kötüye kullandığı tespit edilenlere onbin Türk Lirası idari para cezası verilir ve bunların belgeleri tekrar verilmemek üzere iptal edilir.

r) Ek 4 üncü maddede yer alan yükümlülükler uymayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, yetiştiricilik tesisleri sahiplerine ise beş bin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

Kabahat konusu fiillerin tekrarı, kabahatin tespit edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilk cezaya konu kabahatin tekrar işlenmesini ifade eder.

Bu maddede sayılan kabahat konusu fiillerin tekrarı halinde birinci fıkranın (d) bendi ve (h) bendinin ikinci paragrafı hariç olmak üzere, idarî para cezaları iki katı olarak uygulanır.

Ruhsat tezkerelerine geçici süre ile el konulan balıkçı gemilerinin bu süre içerisinde avcılık yapmaları halinde, bu gemilere avlanma araçları ve donanımlarıyla birlikte el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen balıkçı gemilerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen tüm izin ve ruhsat tezkereleri de iptal edilmiş sayılır.”

MADDE 12- 1380 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

s) Ek 5 inci maddede yer alan yükümlülüklere aykırı hareket edenlere, avladıkları ürünleri Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltmayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

t) Ek 6 ncı maddede yer alan düzenlemelere aykırı hareket eden gerçek kişilere onbin Türk Lirası, tüzel kişilere yirmibin Türk Lirası idari para cezası verilir.

u) Ek 7 nci maddede yer alan düzenlemelere aykırı olarak ticari su ürünleri avcılığı yapan gemilerden Tarım ve Orman Bakanlığınca ruhsatlandırılmış olanlar için sahip veya donatanlarına on bin Türk Lirasından otuz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ruhsat tezkeresine sahip olmayan gemiler için ise sahip veya donatanlarına yirmi bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Bu maddede yazılı idarî para cezaları, tam boyu oniki metre dahil yirmiiki metreye kadar olan gemiler için iki katı, yirmiiki metre ve daha uzun gemiler için üç katı olarak uygulanır.

Kabahat konusu fiillerin tekrarı, kabahatin tespit edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilk cezaya konu kabahatin tekrar işlenmesini ifade eder.

Bu maddede sayılan kabahat konusu fiillerin tekrarı halinde birinci fıkranın (b), (e) ve (f) bentleri ile (j) bendinin ikinci paragrafı hariç olmak üzere, idarî para cezaları iki katı olarak uygulanır.

Ruhsat tezkerelerine geçici süre ile el konulan balıkçı gemilerinin bu süre içerisinde avcılık yapmaları halinde, bu gemilere avlanma araçları ve donanımlarıyla birlikte el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen balıkçı gemilerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen tüm izin ve ruhsat tezkereleri de iptal edilmiş sayılır.”

MADDE 12- 1380 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

“EK MADDE 3- 36 ncı maddede yer alan idarî para cezaları mahallin en büyük mülkî amiri ile Sahil Güvenlik Komutanlığının yetki ve sorumluluk alanlarında Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından görevlendirilen personel tarafından uygulanır. Mülkî amirler idari para cezası verme yetkilerini 33 üncü maddede belirtilen görevlilere devredebilir.

Vali mülkiyetin kamuya geçirilmesi yetkisini ildeki mülki idare amirlerinden birine veya Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürüne devredebilir.

Cezaların verilme usulleri, makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İdarî yaptırımlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

MADDE 13- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerini elde etmek, faaliyetlerini izlemek ve kural ihlallerini tespit etmek amacıyla her türlü teknik alet ve sistemlerden yararlanabilir, uzaktan algılama sistemleri kurabilir, kurdurabilir ve işletebilir, bu konularda ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilir.

Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerinin elde edilmesi ve izlenmesi amacıyla gemilerde ve yetiştiricilik tesislerinde bulundurulması istenen sistem ve cihazların Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen özelliklere uygun ve işler durumda olması zorunludur. Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen sürede bu zorunluluklara uymayanların aykırılık giderilinceye kadar faaliyette bulunmasına izin verilmez. Bulundurulması istenen sistem ve cihazların hangi balıkçı gemileri ve yetiştiricilik tesisi tarafından kullanılacağına ve bu maddenin uygulanmasına ve istisnalara ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“EK MADDE 3- 36 ncı maddede yer alan idarî para cezaları mahallin en büyük mülkî amiri ile Sahil Güvenlik Komutanlığının yetki ve sorumluluk alanlarında Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından görevlendirilen personel tarafından uygulanır. Mülkî amirler idari para cezası verme yetkilerini 33 üncü maddede belirtilen görevlilere devredebilir.

Vali mülkiyetin kamuya geçirilmesi yetkisini ildeki mülki idare amirlerinden birine veya Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürüne devredebilir.

Cezaların verilme usulleri, makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İdarî yaptırımlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

MADDE 13- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerini elde etmek, faaliyetlerini izlemek ve kural ihlallerini tespit etmek amacıyla her türlü teknik alet ve sistemlerden yararlanabilir, uzaktan algılama sistemleri kurabilir, kurdurabilir ve işletebilir, bu konularda ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilir.

Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerinin elde edilmesi ve izlenmesi amacıyla gemilerde ve yetiştiricilik tesislerinde bulundurulması istenen sistem ve cihazların Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen özelliklere uygun ve işler durumda olması zorunludur. Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen sürede bu zorunluluklara uymayanların aykırılık giderilinceye kadar faaliyette bulunmasına izin verilmez. Bulundurulması istenen sistem ve cihazların hangi balıkçı gemileri ve yetiştiricilik tesisi tarafından kullanılacağına ve bu maddenin uygulanmasına ve istisnalara ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

(Edirne Milletvekili Fatma Aksal ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel ile 40 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 14- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Balıkçı gemilerinin büyüklük ve yaptıkları faaliyete göre, avladıkları su ürünlerini Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltması, avcılık veya yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünlerinin nakillerinde Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen belgelerin bulunması, bu belgelerin istenildiği şekilde gönderilmesi zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarla zorunluluktan muaf tutulacaklar ile istisna sağlanacak faaliyet ve durumlara ilişkin hususlar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 15- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Tarım ve Orman Bakanlığından izin alınmadan deniz ve içsulara balıklandırma yapılması veya bu kaynaklara diğer su ürünlerinin bırakılması yasaktır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 16- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Başka ülkelerin karasularında, münhasır ekonomik bölgelerinde veya uluslararası sularda ticari su ürünleri avcılığı yapacak gemilerin sahip veya donatanlarının Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen şartlara uyması zorunludur.”

MADDE 17- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “il özel idarelerince” ibaresi “Tarım ve Orman Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- Bu Kanun 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Balıkçı gemilerinin büyüklük ve yaptıkları faaliyete göre, avladıkları su ürünlerini Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltması, avcılık veya yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünlerinin nakillerinde Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen belgelerin bulunması, bu belgelerin istenildiği şekilde gönderilmesi zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarla zorunluluktan muaf tutulacaklar ile istisna sağlanacak faaliyet ve durumlara ilişkin hususlar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 15- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Tarım ve Orman Bakanlığından izin alınmadan deniz ve içsulara balıklandırma yapılması veya bu kaynaklara diğer su ürünlerinin bırakılması yasaktır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 16- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Başka ülkelerin karasularında, münhasır ekonomik bölgelerinde veya uluslararası sularda ticari su ürünleri avcılığı yapacak gemilerin sahip veya donatanlarının Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen şartlara uyması zorunludur.”

MADDE 17- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “il özel idarelerince” ibaresi “Tarım ve Orman Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- Bu Kanun 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.